

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvioesityksen järjestöavustusten leikkauksiin

Jakelu: LUVN Aluevaltuusto ja media

Julkaisuvapaa: heti

Onko meillä varaa?

Mielenterveys- ja päihdejärjestöt tekevät yhteiskunnallisesti merkittävää kansanterveystyötä eri avustuskäytänteitä ja avustuksina myönnettyjä tiloja hyödyntäen vapaaehtoiseen kansalaistoimintaan pohjaten. Järjestöjen rahoitus muodostuu monesta lähteestä. Useille toimijoille hyvinvointialueen avustus on joko merkittävin tai toiseksi merkittävin avustus. Tukemalla hyvinvointialueen avustuksin päihde- ja mielenterveysjärjestöjä saadaan alueelle samalla merkittäviä summia Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen eli STEA:n avustuksia haavoittuvien kohderyhmien tueksi. Järjestöavustusten supistamisen riskinä on, että valtakunnalliset järjestöt joutuvat suuntaamaan toimintaansa niille alueille, joissa hyvinvointialueen tai kunnan avustusta on paremmin saatavilla. Tämä tarkoittaa Länsi-Uudenmaan alueen asukkaiden hyvinvointierojen kasvamista.

Hyvinvointialueen järjestöavustuksina mahdollistetaan sekä tiloja että toimintaa ja sen koordinoitua. Suuri rooli on vapaaehtoistoiminnalla, mutta mahdollistukseksi se vaatii monenlaista taustatukea ja sitä kautta rahoitusta. Järjestöavustuksia on saatu myös tilojen vuokraamiseen ja avustuksina käyttöön annettuina tiloina, jotka usein toimivat matalan kynnyksen kohtaamispaikkoina. Tiloja tarvitaan, jotta toimintaa voidaan järjestää. Tiloilla on hyvä käyttöaste ja niitä annetaan myös muiden kansalaistoimijoiden ja tukiryhmien (esim. AA, NA) käyttöön muuna aikana. Varsinkin pienillä paikkakunnilla kohtaamispaikka palvelee kokonaisvaltaisesti alueen asukkaita, jolloin leikkaukset heikentävät laajasti väestön hyvinvointia.

Mielenterveys- ja päihdejärjestöjen toiminta on läsnä arjessa ja tukee heikoimmassa asemassa olevia. Kohtaamispaikat muodostavat toipumista tukevia yhteisöjä vähentäen sosiaalista eristäytyneisyyttä, yksinäisyyttä, psyykkistä oireilua ja päihteiden käyttöä. Ne tarjoavat arkeen rytmiä ja merkityksellisyyttä. Toiminta tukee mielenterveyttä ja monen kohdalla ilman toimintaa niin fyysinen, psyykinen kuin sosiaalinenkin kunto heikkenee. Järjestöt kannattelevat ihmisiä. Järjestöt tarjoavat kriisiauttamista, vertaistukea, kohtaamista ja rinnalla kulkemista sekä tukea ennaltaehkäisevästä, hyvinvointia ja toimintakykyä ylläpitävästä ja haittoja vähentävästä näkökulmasta. Kaikki tämä vähentää lakisääteisten palvelujen painolastia. Keskimäärin päihde- ja mielenterveysjärjestöjen yksi kohtaaminen maksaa hyvinvointialueelle noin 10-kertaisesti vähemmän kuin jos asukkaan tilanne kärjistyy ilman tukea ympärivuorokautista hoitoa vaativaksi. Psykiatrinen erikoissairaanhoido ja vieroitushoito ovat tukossa. Jos järjestöjen tuesta karsitaan, lisääntyy paine lakisääteisissä palveluissa entisestään.

Mielenterveys- ja päihdejärjestöjen toimintaan osallistujat ovat asunnottomuutta kokevia, päihderiippuvuuksia sairastavia sekä vakavia ja keskivaikeita psyykkisiä sairauksia (psykoosisairaudet, mielialahäiriöt) sairastavia henkilöitä. Järjestöt kannattelevat myös näiden henkilöiden omaisia. Kohtaamispaikat lisäävät turvallisuutta tarjoten paikkoja, jonne erilaiset ihmiset ovat tervetulleita ja joissa heille tarjotaan kuntoutumisen polkuja. Järjestöjen toiminta on tuloksellista. Tuloksia ovat hyvinvoinnin koettu lisääntyminen asunnottomilla ja päihteitä ongelmallisesti käyttävillä, mielenterveystoipujat ovat saaneet uusia sosiaalisia kontakteja, mielekästä tekemistä, tukea jaksamiseen, vertaistukea ja lisääntyneitä voimavaroja. Toimintojen suositteluluvut ovat korkeita, NPS 75-80. (Lähde: Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry & Sini-nauhasäätiö Illusia).

Mielenterveys- ja päihdejärjestöt ovat tehneet aktiivista yhteistyötä ja kehittämistä kumppanuudessa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Yhdessä on suunniteltu ja kehitetty toimintaa ja palveluja alueen ihmisten hyväksi. Järjestöjen avustukset ovat hyvinvointialueen budjetissa pieni summa, mutta siitä supistaminen voi tuoda isot kustannukset, jos me julkisen palvelutarpeen puskureina ja hyvinvointialueen kehittämistyön kumppaneina toimivat järjestöt joudumme supistamaan jo tiukassa taloudessa toteutettavaa toimintaamme.

*Espoossa 17.11.2023****Länsi-Uudenmaan päihde- ja mielenterveystoimijoiden verkoston järjestöt****

*Länsi-Uudenmaan päihde- ja mielenterveystoimijoiden verkoston järjestöt

- Autismiyhdistys PAUT ry <https://paut.fi/>
- EDISTIA <https://edistia.fi/>
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry <https://ehyt.fi/>
- Espoon A-Kilta HYKAA ry <https://www.facebook.com/espoonakilta/about/>
- Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry <https://emy.fi/>
- Finfami Uusimaa ry <https://www.finfamiuusimaa.fi/>
- Hangon katulähetys ry <https://www.hangonkatulahetys.fi/>
- Inkoon A-kiila <https://fi-fi.facebook.com/inkoonakilta/> & <https://a-kiltojenliitto.fi/a-killat/>
- Karjaan Ratatupa ry <https://kumaja.fi/kumaja-kylassa-karjaan-ratatupa-ry/>
- Kirkkonummen A-kiila <https://kirkkonummenakilta.fi/> & <https://a-kiltojenliitto.fi/a-killat/>
- Kirkkonummen seudun mielenterveysyhdistys Kisu ry <https://www.kisukirkkonummi.fi>
- Klubitalo Fontana <https://www.klubbhusfontana.fi>
- Kohtaamispaikka Askel <https://kalliola.fi/osallistu-toimintaamme/naapuruustalot-ja-kohtaamispaikat/kohtaamispaikka-askel/>
- KRAN rf <https://kran.fi>
- Livsgnistan rf <https://livsgnistan.fi>
- Lohjan A-kiila <https://a-kiltojenliitto.fi/a-killat/>
- Lohjan klubitalo <https://www.lohjanclubitalo.fi/>
- Läntisen Uudenmaan A-kiila ry <https://a-kiltojenliitto.fi/a-killat>
- Manna-Apu ry <https://www.manna-apu.fi/>
- Mielenterveyden keskusliitto ry <https://www.mtkl.fi/>
- Mielenterveysyhdistys Kaippari <http://kaippari.fi/>
- Mieli ry, Vihdin Kriisikeskus ja MIELI Vihdin mielenterveys ry <https://mieli.fi/>
- Psykososiala förbundet <https://fspc.fi>
- Päivänselvä ry <https://www.facebook.com/people/P%C3%A4iv%C3%A4nselv%C3%A4-Ry/100076523042879/>
- RETS Rikoksettoman elämän tukisäätiö <https://www.krits.fi/>
- Sininauhaliitto <https://www.sininauhaliitto.fi/>
- Sininauhasäätiö/Illusia-päiväkeskus <https://sininauhasaatio.fi/arjen-tukea-ja-kohtaamisia/paivakeskukset/>
- Vänstugan i Ekenäs rf, Tammisaaren Ystäväntupa, <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064785982700>

Lisätietoja

- Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry
 - Tiina Pajula, verkoston koordinaattori p. 050 310 7982 tiina.pajula@emy.fi
 - Kaj Järvisalo, toiminnanjohtaja p. 050 552 1049 kaj.jarvisalo@emy.fi
- Hangon katulähetys
 - Jukka Silvola, toiminnanjohtaja p. 045 651 3685 hangon.katulahetys@gmail.com

Luettavaa

- Tutkimus: Avoin kohtaamispaikka toi sisältöä kävijöiden arkeen ja vahvasti osallisuuden kokemuksia. Tourunen, J., Jurvansuu, S. & Kaskela, T. 2023. Linkki: <https://a-klinik-kasaatio.fi/uutiset/tutkimus-avoin-kohtaamispaikka-toi-sisaltoa-kavijoiden-arkeen-ja-vahvasti-osallisuuden-kokemuksia/>
- Tutkimus: Järjestöjen ryhmätoimintaan osallistuminen vaikuttaa myönteisesti ja monialaisesti osallistujien hyvinvointiin. Tourunen, J., Jurvansuu, S. & Kaskela, T. 2023. Linkki: <https://a-klinik-kasaatio.fi/uutiset/tutkimus-jarjestojen-ryhmatoimintaan-osallistuminen-vaikuttaa-myonteisesti-ja-monialaisesti-osallistujien-hyvinvointiin/>
- Mielenterveyspooli: Hallitusohjelman vaikutukset mielenterveyteen ovat kokonaisuutena pettymys/Leikkaukset järjestöiltä heikentävät osallisuutta. 2023. Linkki: <https://mielenterveyspooli.fi/hallitusohjelman-vaikutukset-mielenterveyteen-ovat-kokonaisuutena-pettymys/>
- Suomen klubitalot: Klubitalot tukevat kuntoutujia. 2023. Linkki: <https://suomenklubitalot.fi/wp-content/uploads/2023/08/klubitalojulkaisu-2023-verkko.pdf>
- Kohtaamispaikoista voimaa arkeen - Länsi-Uudenmaan kohtaamispaikat tutuiksi **webinaari** 1.12.2023 klo 9-12. Linkki: <https://emy.fi/kohtaamispaikoista-voimaa-arkeen-webinaari/>

Avoin kutsu

Tervetuloa tutustumaan! Esittelemme mielellämme toimintaamme. Olethan yhteydessä suoraan siihen järjestöön, jonka toiminnasta toivot lisätietoja. Vierailut järjestyvät joustavasti. Yhteystiedot löytyvät kunkin järjestön verkkosivuilta.